Правна помощ

Финландия

1 Какво включват разноските в производството и кой следва да ги заплаща?

Разноските за съдебни производства варират в зависимост от естеството и обхвата на делото. Съдебните разноски включват например възнагражденията и разходите за правна помощ, разноските, произтичащи от разходите за обезщетения за свидетели и за предоставяне на услуги за устен и писмен превод, таксите за обработка и таксите за документи, събирани от различните органи, както и таксите за принудително изпълнение, дължими на държавата. Възнагражденията за правна помощ представляват по-голямата част от разноските за съдебни производства. По правило всяка страна поема собствените си съдебни разноски. Съдът обаче може да постанови загубилата страна да заплати разноските, направени от противната страна.

2 Какво точно представлява правната помощ?

Правна помощ се предоставя за сметка на държавата на лица, които се нуждаят от експертна помощ по правен въпрос, но чието финансово състояние не им позволява да заплатят разноските за производството. Правната помощ включва правен съвет, необходимите мерки и представителството пред съда и другите органи, както и освобождаване от разноските за производството. Правна помощ се предоставя за сметка на държавата на лица, които се нуждаят от експертна помощ по правен въпрос, но чието финансово състояние не им позволява да заплатят разноските за производството.

3 Какви са изискванията за предоставяне на правна помощ?

Правна помощ по дела под финландска юрисдикция се предоставя на лица, които пребивават във Финландия, и на лица, чието местожителство или обичайно пребиваване е в друга държава — членка на Европейския съюз (ЕС) или на Европейското икономическо пространство (ЕИП). Освен това се предоставя правна помощ, ако делото трябва да бъде гледано от финландски съд или ако има специални основания за правна помощ. При дела, разглеждани в чужбина, правната помощ включва предоставянето на общ правен съвет.

Правна помощ не се предоставя на дружества или предприятия. Правна помощ се предоставя на предприемачи по търговски въпроси, различни от съдебни дела, само ако има специални основания за това.

Правна помощ се предоставя въз основа на молба — безплатно или срещу приспадане, в зависимост от финансовото състояние на молителя. Финансовото състояние на молителя се оценява въз основа на средствата, с които той разполага на месец (налични средства), и неговото имущество. По принцип наличните средства се изчисляват въз основа на месечния доход, необходимите разходи и отговорностите за издръжка на молителя и на неговия съпруг/съпруга или партньор. Правна помощ се предоставя на лица, чиито налични средства и имущество не надвишават размер, определен с правителствен указ. Допълнителни разпоредби относно приходите и разходите, които трябва да се вземат предвид, отражението на задълженията за издръжка върху изчисляването на наличните средства, отчитането на имуществото и критериите за определяне на размера на подлежащата на приспадане сума от получателя на правната помощ са определени с правителствен указ.

Не се предоставя правна помощ, ако молителят има застраховка за съдебни разноски, която покрива разглежданото дело. Възможно е обаче при дела, които се разглеждат от съда, съдът да предостави правна помощ, доколкото разноските по производството надвишават максималното покритие, посочено в застрахователната полица. Когато молителят има право на безплатна правна помощ въз основа на финансовото си състояние, правна помощ може да се предостави и за покриване на подлежащата на приспадане сума, посочена в застрахователната полица.

4 Правната помощ за всички видове производства ли се предоставя?

Правна помощ е на разположение за дела, които се разглеждат пред съда, както и по правни въпроси в извънсъдебни производства.

Не се предоставя правна помощ, ако:

въпросът е от несъществено значение за молителя;

тя би била очевидно безпредметна, съотнесена пропорционално на ползите за молителя;

пледирането по делото би представлявало злоупотреба с процесуални права; или

делото се основава на прехвърлено право и има основание да се смята, че целта на прехвърлянето е била получаване на правна помощ.

По правило правната помощ не включва представителството при:

граждански искове, разглеждани от общ съд;

обикновено наказателно дело;

дела, свързани с данъчно облагане или държавно вземане; или

дела, при които правото да се изисква поправка или правото на обжалване се основава на членство в община или друга публична корпорация.

Дори в тези случаи е възможно обществен правен съветник да предостави правен съвет и да изготви всички необходими документи, ако е необходимо.

5 Има ли специални процедури за спешни случаи?

Лицето, подаващо молба за правна помощ, трябва да информира службата за правна помощ [*oikeusaputoimisto*], в случай че въпросът е спешен.

6 Къде мога да получа формуляр за кандидатстване за правна помощ?

Формулярът на молбата за правна помощ може да се изтегли от: https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/lomakkeet.html

Формулярът на молбата за правна помощ също така е на разположение в службата за правна помощ. Данни за контакт със службите са на разположение на следния адрес: https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html

Молба за правна помощ също може да се подаде чрез електронната услуга на адрес:
https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html

7 Кои документи трябва да се представят заедно с формуляра за кандидатстване за правна помощ?

В молбата за правна помощ молителят трябва да предостави информация относно финансовото си състояние и делото, за което се отнася молбата за правна помощ, както и за застраховката си за правни разноски (вж. въпрос 6 във формуляра на молбата за правна помощ). По искане на службата за правна помощ молителят трябва също така да предостави декларация за своите доходи и разходи, както и за имуществото и задълженията си. Независимо от разпоредбите за поверителност службата за правна помощ има право да получи всякаква информация, която е

необходима, за да се установи наличието на право на правна помощ на молителя въз основа на финансовото му състояние и това дали молителят има застраховка за съдебни разноски, която покрива разглежданото дело.

8 Къде трябва да подам молбата си за правна помощ?

Молба за правна помощ може да бъде подадена във всяка служба за правна помощ. Данни за контакт със службите са на разположение на следния адрес: https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html

Молба за правна помощ също може да се подаде чрез електронната услуга на адрес: https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html

9 Как да разбера дали имам право на правна помощ?

Службата за правна помощ взема решението за предоставяне на правна помощ. Решението се изпраща на адреса за контакт, посочен от молителя.

10 Какво да направя, ако имам право на правна помощ?

Молителят или неговият представител следва да се свържат със службата за правна помощ, за да се установи правото му на правна помощ.

11 Кой избира адвоката ми, ако имам право на правна помощ?

Правната помощ се предоставя от обществени правни съветници. Независимо от това за оказване на правна помощ по дела, които трябва да бъдат разгледани от съда, може също да бъде назначен и частен правен съветник, който се е съгласил да изпълни тази задача. За частен правен съветник може да бъде назначен само адвокат или лицензиран правен съветник. Когато получателят на правната помощ е предложил квалифицирано лице да бъде негов правен съветник, това лице трябва да бъде назначено, освен ако конкретни причини не изискват друго. При изпълнение на своята задача правният съветник е длъжен да спазва правилата за поведение на адвокатите.

12 Правната помощ покрива ли всички разходи по производството?

Правната помощ включва, изцяло или частично, възнагражденията или таксите на правния съветник, в зависимост от средствата и спестяванията, с които разполага получателят. Правната помощ включва услугите на правен съветник за срок, не по-дълъг от 80 часа, освен ако съдът реши да удължи правната помощ по конкретни причини. При извънсъдебно решаване на правен въпрос таванът от 80 часа се спазва категорично.

Правната помощ включва също и възнагражденията за устен превод и разноските за писмен превод, възнагражденията за даване на показания пред съда и разноските за предоставяне на необходимите доказателства, като например медицински доказателства.

Ако молителят има застраховка за съдебни разноски и му е предоставена безплатна правна помощ, държавата може да заплати приспадането на застраховката за съдебни разноски. По определени причини може да бъдат заплатени и разноски, надвишаващи тавана на застраховката.

Размерът, който трябва да се заплати, е посочен в решението за правна помощ.

Получателят на правна помощ получава безплатно от съда и други органи документите, необходими за разглеждане на делото, копия от официални документи, услуги и др., и официални съобщение в Официален вестник и опити за принудително изпълнение.

Молител, който има право на безплатна правна помощ въз основа на наличните си средства и за който се счита, че не се нуждае от адвокат, може да бъде освободен от горепосочените възнаграждения.

Държавата не заплаща разноските на ответната страна, в случай че получателят на правната помощ загуби делото.

13 Кой поема другите разходи, ако имам право само на ограничена правна помощ?

Размерът на приспадането на разноските за съдебното производство от получателя на правната помощ се определя въз основа на неговото финансово състояние. Ако правната помощ се предоставя от обществен правен съветник, получателят на правната помощ трябва да заплати подлежащата на приспадане сума на службата за правна помощ. Ако правната помощ се предоставя от частен правен съветник, получателят на правната помощ трябва да заплати подлежащата на приспадане сума на въпросния правен съветник.

14 Правната помощ обхваща ли и производството по обжалване?

Да. Правната помощ включва всички необходими правни разноски на молителя в зависимост от делото. Размерът на приспадането на разноските за съдебното производство от получателя на правната помощ се определя въз основа на неговото финансово състояние.

15 Може ли правната помощ да бъде оттеглена преди приключването на производството (или отменена дори след неговото приключване)?

Ако се установи, че предпоставките за предоставяне на правна помощ не са съществували или ако обстоятелствата са се променили или са престанали да съществуват, службата за правна помощ или съдът могат да изменят решението за правна помощ или да решат, че предоставянето на правна помощ трябва да бъде прекратено. Когато се изменя подлежащата на приспадане сума от получателя на правната помощ, се взема решение за това дали изменението да бъде приложено с обратна сила. Когато е взето решение, че правната помощ следва да бъде прекратена, се взема решение дали получателят трябва да обезщети държавата за получената правна помощ и се определя сумата на това обезщетение.

16 Мога ли да оспоря отказ за предоставяне на правна помощ?

Ако не бъде предоставена правна помощ в съответствие с молбата, молителят може да отнесе въпроса за правната помощ до съда, който да вземе решение. Решението на службата за правна помощ се придружава от инструкции за внасяне на решението в съда за преразглеждане (подаване). Преразглеждането се извършва в писмен вид и се изпраща на службата за правна помощ, която е взела решението. Службата за правна помощ също така може сама да измени решението си. Ако службата за правна помощ прецени, че няма нужда от изменение, тя изпраща искането за решение до даден съд за преразглеждане. Съдът също може да промени преразглеждането от страна на службата за правна помощ в ущърб на молителя.

17 Води ли искането за правна помощ до спиране на давностния срок?

С молба за правна помощ се иска правна помощ по конкретен въпрос. С молба за правна помощ не се завежда дело пред съда и не се отлага изтичането на давностния срок.

За повече информация

При наказателно производство съдът може да назначи обществен защитник на заподозряното лице, както и правен съветник и лице за подкрепа на жертвата на престъпление по време на досъдебното производство и на процеса. Както за защитник, така и за правен съветник на жертвата на престъпление може да бъде назначен само обществен правен защитник, адвокат или, когато е налице специално основание, лицензиран правен защитник. Лицето за подкрепа трябва да бъде квалифицирано за тази задача. Ако съдът установи, че заподозряното лице е виновно за престъплението, за което му е назначен защитник в досъдебното производство и по време на процеса, той е длъжен да възстанови на държавата сумите за обезщетенията, платени с държавни средства. Ако заподозряното лице отговаря на предварителните финансови условия за правна помощ, сумата, подлежаща на възстановяване, не може да надвиши размера на предоставената правна помощ.

Допълнителна информация относно правната помощ е на разположение на: https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index.html

Последна актуализация: 22/03/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не

са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.